

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

**OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA
SLOVENIJE**

mag. Nina Scortegagna Kavčnik

e-naslov: nina.scortegagna@ozs.si

Številka: 1101-205/2018-2

Datum: 27. 11. 2018

Zadeva: Začasno in občasno delo upokojenecv v skladu z Zakonom o urejanju trga dela – pojasnilo

Spoštovani,

dne 20. 11. 2018 ste na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: ministrstvo) po elektronski pošti naslovili vprašanje v zvezi z obračunom in plačilom prispevkov pri opravljanju začasnega in občasnega dela upokojenecv. Pojasnjujete, da gre za upokojenko, ki je slovenska državljanica in prejema italijansko pokojnino. Ob prijavi v zavarovanje z obrazcem M12 je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije zavrnil prijavo z obrazložitvijo, da za tuje zavarovane osebe prijave v zavarovanje na obrazcu M12 ne more sprejeti in zanje obveznost plačila prispevka za zdravstveno zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni ne nastopi. Na podlagi pojasnila ministrstva, prejetega s strani omenjene upokojenke, sklepate, da lahko začasno in občasno delo upokojenecv opravljajo osebe, ki imajo status upokojenca in prejemajo pokojnino iz Slovenije, držav EU ali tretjih držav. Nadalje v zvezi z obračunom prispevkov sklepate, da so glede na odsotnost obveznosti oddaje obrazca M12 te osebe oproščene plačila prispevkov za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, zanima pa vas, ali je potrebno za te osebe kljub zavarovanju v državi, iz katere oseba prejema pokojnino, ob izplačilu dohodka obračunati prispevek iz naslova zdravstvenega zavarovanja (6,36%) in prispevek PIZ (8,85%). V zvezi z obračunom dajatev pa želite pojasnilo, ali se za osebo, ki opravlja delo na podlagi pogodbe o začasnem ali občasnem delu, obračunata dohodnina v višini 25% in posebna dajatev v enaki višini.

Pravila v zvezi z opravljanjem začasnega in občasnega dela upokojenecov so določena z Zakonom o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12-ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14-ZPDZC-1 in 55/17; v nadaljevanju: ZUTD), ki v 27.b členu določa, da je upravičenec do začasnega ali občasnega dela po tem zakonu oseba, ki ima v Republiki Sloveniji status upokojenca.

ZUTD kot upokojenca v 13. točki 5. člena opredeljuje osebo, ki prejema pokojnino po predpisih Republike Slovenije ali od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, razen prejemnikov družinske pokojnine ali vdovske pokojnine na podlagi dolžnosti preživljanja otrok ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po umrlem zavarovancu, vdova ali vdovec pa ima do njih dolžnost preživljanja, kadar te pravice skladno s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, niso pridobili trajno. Kot ugotavljate tudi sami, lahko torej začasno in občasno delo v skladu z določbami ZUTD opravlja tudi državljan druge države članice EU, ki se je upokojil po predpisih druge države članice EU in na tej podlagi prejema pokojnino s strani tujega nosilca pokojninskega zavarovanja.

Za upokojenca iz prejšnjega odstavka, ki je državljan druge države članice EU in prejema pokojnino s strani tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, veljajo vsa pravila in vse omejitve, ki jih za opravljanje začasnega ali občasnega dela določa ZUTD (členi 27.a do 27.g); s tega vidika v primerjavi s »slovenskimi« upokojenci razlik oziroma posebnosti ni.

Obstaja pa razlika pri plačevanju prispevkov. Upokojenci, ki na podlagi določb ZUTD opravljajo začasno ali občasno delo, so skladno s 34. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona urejanju trga dela (ZUTD-A) zavarovani tudi za poškodbo pri delu in poklicno bolezen, in sicer na podlagi 12. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ); pravne in fizične osebe, pri katerih ti upokojenci delajo, plačujejo pavšalni prispevek za zdravstveno zavarovanje. Nadalje se v skladu z določbo 55.a člena ZZVZZ od dohodkov, ki jih osebe, ki so vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje na podlagi 15. ali 20. člena ZZVZZ, dosegajo v okviru drugega pravnega razmerja, obračuna in plača tudi prispevek delojemalca za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 %. Navedeno velja torej za osebe, ki so na podlagi navedenih členov ZZVZZ vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje (tudi za upokojenca, ki so državljani druge države članice EU in so po navedenih členih vključeni v obvezno zdravstveno zavarovanje v Republiki Sloveniji).

Za primer, ko začasno ali občasno delo opravlja upokojenec, ki v Republiki Sloveniji ni vključen v obvezno zdravstveno zavarovanje po 15. oziroma 20. členu ZZVZZ, pa smo s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (še le po posredovanju odgovora št. 1101-87/2018/2 z dne 16. 4. 2018 stranki) prejeli pojasnilo, da takšne osebe za potrebe opravljanja dela po pogodbi civilnega prava (kar je tudi pogodbena o začasnem ali občasnem delu za upokojenca) v zdravstveno zavarovanje ni mogoče prijaviti in se posledično od dohodka iz naslova opravljenega začasnega ali občasnega dela upokojenca pavšalni prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ter prispevek delojemalca za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 % zanj ne plačujeta (niti jih delodajalcu ni treba obračunati). Tudi v takšnem primeru pa se obračuna in plača prispevek za posebne primere zavarovanja po 20. členu ZPIZ-2 po stopnji 8,85 %.

V zvezi z vprašanjem, ki se nanaša na obveznost plačila posebne dajatve od dohodka od opravljenega začasnega ali občasnega dela, nadalje pojasnjujemo, da delodajalci v skladu s 27.e členom ZUTD od prejemkov, izplačanih zaradi opravljenega začasnega ali občasnega

dela, obračunajo in plačajo dajatev po stopnji 25 %, kar velja tudi za izpostavljeni primer; ZUTD izjem od te obveznosti ne predvideva.

Akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja se izračuna in plača od davčne osnove po stopnji 25 %. V dohodek se všttevajo tudi vsa morebitna povračila stroškov. Davčna osnova je dohodek, zmanjšan za 10 % normiranih stroškov, dejanske stroške prevoza in nočitve pa lahko zavezanec uveljavlja naknadno.

Pripenjamo še povezavo do pojasnila, ki je objavljeno na spletnih straneh FURS (pojasnilo v zvezi s posebno dajatvijo iz 27.e člena ZUTD je opisano v točki 1.3, v zvezi z akontacijo dohodnine pa v točki 3.0):

http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Dohodnina/Dohodek_i_z_zaposlitve/Opis/Podrobnejši_opis_6_izdaja_Druge_pogodbeno_razmerje.pdf

Lepo pozdravljeni,

Pripravil:
Matija Baš
sekretar

Damjana Šarčević
vodja sektorja

mag. Jurij Snoj
generalni direktor

VROČITI:
- naslovnici – po e-pošti